WASHINGTON D C

І чужому научайтесь, й свого не цурайтесь...
Т. ШЕВЧЕНКО

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК — UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N.J. 07303
Телефони: (201) 434-0237, (201) 434-0807
з Ню Йорку (212) 227-4125
УНСоюзу: (201) 451-2200
з Ню Йорку (212) 227-5250, (212) 227-5251

РІК LXXXI. Ч. 134. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК ЧЕТВЕР, 18-го ЛИПНЯ 1974 ЦЕНТІВ 20 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK THURSDAY, JULY 18, 1974 No. 134. VOL. LXXXI.

ПРОФ. Л. ДОБРЯНСЬКИЙ НАЙМЕНОВАНИЙ НА ЧЛЕНА КОМІСІЇ НАСЕЛЕННЯ

Вашингтон. — Президент Ричард Ніксон 12-го липня ц. р. найменував проф. д-ра Лева Добрянського, президента Українського Конґресового Комітету Америки, на члена Крайової Комісії для відзначення Року Світового Населення. Комісія складається з 20 членів з різних прошарків американської суспільности. Її головою є колишній секретар сільського господарства, Кліффорд М. Гардін. Комісія була створена у відповідь на акцію Об'єднаних Націй та має за завдання подбати про відповідне відзначення в Америці 1974-го року, як Року Світового Населення. Одним із перших її завдань буде участь в міжнародній конференції в справах населення світу, що має відбутися вже 19-го серпня ц. р. в Букарешті в Румунії.

Проф. д-р Лев Добрянський

Найменування проф. Л. Добрянського на члена цієї Комісії є вже третім з черги його призначенням президентом Ніксоном на Федеральний пост. Раніше він був найменований на дорадника директора Інформаційної Аґенції З'єднаних Стейтів та постарався про ряд проєктів і змін в тій Аґенції відносно Совєтського Союзу та його не-російських республік. Ще інше його призначення зв'язане із проєктами майбутньої важливости і значення теперішнього періоду політики відпруження.

Пластова молодь таборує

В днях 6 - 7 липня на пластових оселях „Вовча Тропа" біля Іст Четгем, „Бобрівка", біля Гартфорду, „Новий Сокіл" біля Боффало, „Писаний Камінь" біля Клівленду, „Беркут" біля Чикаґо, „Зелений Яр" біля Детройту, в Денвері і Лос Анджелесі піднесено національні прапори й пролунав перший наказ про відкриття пластових таборів. В цілому краю (ЗСА) разом біля 800 — новацтва і юнацтва під проводом своїх виховників з уладів старшого пластунства й сеніорату почало серед природи чар пластування. Відкрито 30 окружно - виховних таборів й один табір для перед - новацтва на 8-ох оселях й 6 таборів для спеціялізаційного пластування, щоби дати можливість таборування старшому юнацтву після їх зацікавлень. Це є табори: піонерський — Вовча Тропа, Виховно - спортовий — Вовча Тропа, мандрівний — Адірондак, водний — на озері Стіл - Вотер, журналістичний — Бобрівка, мандрівні „Стежки Культури" —Рим, Італія.

Переводять табори в більшості члени таких куренів: „Буриверхи", „Ті, що греблі рвуть", „Перші Стежі", „Верховинки", „Хмельниченки", „Лісові Чорти", „Червона Калина", „Побратими", „Чорноморці", „Сіроманці", „Чорноморські Хвилі". Перед відкриттям таборів відбувся на Вовчій Тропі двотижневий вишкіл для новацьких виховників в числі 70 учасників.

В серпні відбудеться такий сам вишкіл для юнацьких виховників. В цьому році всі табори включили у свої програми відзначення 60-ліття Січових Стрільців, з рядів яких багато були пластунами. Це є зв'язок зі світлим минулим, яке українська пластова молодь продовжує, віддаючи пошану тим, що творили нашу історію.

А для тих пластунів, що в цьому році не поїхали до таборів — від їхніх друзів несеться пісня з таборових просторів: „Друже, друже, ходи з нами..."

84 студенти на літніх курсах Колеґії св. Андрея в Вінніпеґу

Вінніпеґ (П. К). — Літні курси Колеґії св. Андрея успішно розпочалися тут 7-го липня і на них вписалися 84 студенти: 70 на курси українознавства а 14 на курси диригування хором. Студенти по більшості походять з різних частин Канади, а саме: 2 з провінції Квебек, 27 з Онтаріо, 21 з Манітоби, 1 з Саскачевану, 12 з Алберти і 10 з Британської Колумбії, як також є 11 студентів з ЗСАмерики.

Учительський персонал курсів українознавства складається з таких осіб: українська мова, IX кляса — Валя Шевель, X кляса — Мотря Колтек, XI кляса — Докія Черевик, XII кляса — Михайло Андрусяк; релігія — Василь Макаренко, Роман Єринюк, прот. Михайло Юрківський і протопресв. Сергій Ґерус; історія України — Дмитро Фаркавець (вступний курс), Роман Онуфрійчук (Козаччина); Історія українців в Канаді і діяспорі — Василь Балан, етноґрафія — Роман Онуфрійчук, із допомогою СУМКівців; народні танці — Томко Собко; хоровий спів — проф Сергій Єременко; драма — Рися Ситник; гра на бандурі — Таня Вовк. Директор курсів — Роман Єринюк; капелян — прот. М. Юрківський, настоятелька дівчат — Настуня Єринюк. Їхні помічниці — Савеля Керніцька, Євгенія Марунчак і Андрій Бан. Курси диригування хором ведуть д-р Павло Маценко і проф. Сергій Єременко з Едмонтону. Предмети навчання того курсу включають теорію, інтонацію, тактування, диригування та різні семінарі. Курси триватимуть п'ять тижнів до 10 серпня 1974 р.

КАНАДСЬКА НАУКОВА МУЗИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

У днях 2-го до 5-го червня ц. р. в рямках щорічних з'їздів канадських наукових установ і асоціяцій, відбулася в Торонтонському університеті конференція канадської асоціяції університетських музичних факультетів. Сесії цієї конференції, темою яких була „Музика в Канаді", відбувалися у приміщеннях музичного факультету Торонтонського університету за участю канадських музикологів, композиторів та музичних дослідників. Єдиним там українським учасником була проф. Люба Жук з університету МекҐілл у Монтреалі. Побіч наукових доповідей та дискусій до теми конференції вислухано звіт та продискутовано на одній із сесій стан підготовчої праці до видання Енциклопедії Музики в Канаді, яка охоплюватиме всі прояви музичного життя в Канаді, в тому й українського.

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН ПРОГОЛОСИВ ТИЖДЕНЬ ПОНЕВОЛЕНИХ НАЦІЙ

Вашингтон. — Виконуючи повновласть і прохання схваленого Конґресом ЗСА 15 років тому закону, президент Ричард Ніксон також і в цьому році проголосив третій тиждень Тижнем Поневолених Націй. Відповідна проклямація в цій справі була підписана в Білому Домі в п'ятницю, 12-го липня. У проклямації сказано:

ПРОКЛЯМАЦІЯ ПРЕЗИДЕНТА

Білий дім. Тиждень Поневолених Націй, 1974. Проклямація Президента З'єднаних Стейтів Америки.

Згідно із принципами, на яких побудована ця Нація, ми вважаємо, що демократичні вольності належать до тих основних людських прав, які належаться всім людям. Ми не стараємося накидувати іншим наші переконання, але ми не скриваємо наших симпатій відносно прагнень тих, хто як і ми цінять волю і самовизначення. Для підтримки тих почувань, Вісімдесят Шостий Конґрес 17-го липня 1959-го року спільною резолюцією уповноважив і просив Президента проголошувати третій тиждень липня кожного року як Тиждень Поневолених Націй.

Тому, отже, я, Ричард Ніксон, Президент З'єднаних Стейтів Америки, оцим призначаю тиждень, що починається 14-го липня 1974, як Тиждень Поневолених Націй.

Я закликаю нарід З'єднаних Стейтів відзначити цей цей Тиждень відповідними церемоніями та активностями та закликаю до повної відданости для плеканої волі для всіх.

На доказ того, я поставив свій підпис цього дня липня Року Божого 1974 та року 198-го від Незалежности З'єднаних Стейтів Америки. РИЧАРД НІКСОН.

День молитов за Україну в латинській церкві

Амстердам, Н. И. (І. Д.) — Заходами американських ісусовців (єзуїтів) відбудеться в неділю 21 липня в Оресвілл, Н.И. (5 миль на захід від Амстердаму при шляху 5) у величавій церкві-пам'ятникові („Оресвілл-шрайн") Український День молитов за Україну, за українську Церкву й український нарід. В 4 год. по пол. о. П. Лісовецький з Амстердаму, о. шамбелян Мирослав Харина з Філядельфії та о. крилошанин Богдан Смик з Ютики відправлять соборну Службу Божу в наміренні українського народу, о. крилошанин Богдан Смик з Ютики виголосить відповідну проповідь. Ігумен ісусовців, о. Іґен, дасть пояснення про український обряд. Співатиме український хор. Парафіяльний Комітет в Амстердамі подбає про летючки в англійській мові про українську Церкву в катакомбах, про мучеництво українських владик, священиків і вірних.

Ця величава церква-пам'ятник, у формі ротунди, може помістити понад 10.000 осіб. Вона побудована на пам'ятку мученичої смерти у 17 столітті з рук фанатичних індіян — трьох французьких місіонарів: Жана Деляляна, Рене Ґупіля й Ісаака Жана, як теж індіянської дівчини — Катерини Пакавітка й індіянського хлопця, наверненних на християнську віру. Запляноване беатифікація муцениці Катерини Пакавітка.

До цієї церкви-пам'ятника прибувають щороку великі тисячі американських прочан з цілої Америки. Від багатьох літ оо. ісусовці влаштовують там літом „Український День", день молитов за переслідувану українську Церкву й український нарід, одначе українських прочан досі бувало там небагато. Одного року 8 українських священиків відправило там соборну Службу Божу в наміренні українського народу. Дотеперішній досвід виявив, що хто хоче ширити правду про Україну, то найбільший успіх має тоді, коли пічне від переслідування українських Церков і мучеництва українських владик, священиків і вірних, бо це робить найбільш переконливе враження у вільному світі. Тому українці з цілої округи повинні взяти численну участь у цьому дні молитов за Україну, з ініціятиви американських священиків, що зв'язують перших мучеників за Христову віру в Америці із сучасним мучеництвом Української Церкви й народу.

Дор домагатиметься оскарження президента Ніксона

Вашинґтон. — В своїй заяві для преси Джон М. Дор, спеціяльний дорадник Юридичної комісії, заявив у вівторок 16-го липня ц.р., що він буде настоювати з кінцем цього тижня щоб Юридична комісія в заключенні поставила виразно справу імпічменту президента Ніксона. Голова Юридичної комісії Петер В. Родіно заявив, що він вповні згідний з становищем Дора.

Республіканські представники в комісії в більшості поставились з резервою, а деякі навіть гостро критикували пропозицію Дора. Та кож серед демократів немає повної однозгідности відносно цієї справи. Республіканський конґресмен Чарлс В. Віґінґс заявив пресовим кореспондентам, що він „переконаний, що не знайдеться відповідної кількости голосів для пропозиції імпічменту Президента, бо фактично немає достатніх арґументів і фактів для цього". Відповідаючи на заввагу Віґінґса, демократичний конґресмен Дон Едвардс заявив, що йому тяжко зрозуміти, що людина-правник може дійти до такої конклюзії, прослухавши таку мову документів і свідків. Джон Дор все одно стоїть на своєму становищі і буде пробувати свої пропозиції поставити на голосування комісії.

Не буде переговорів Ізраїля з палестинськими арабами

Єрусалим. — Ізраїльський прем'єр Ітцак Рабін виступив публічно з заявою, в якій заперечив готовість ізраїльського уряду почати переговори з палестинськими арабами щодо майбутнього Палестини. Таку інформацію подав був минулого тижня ізраїльський міністер інформації Агарон Ярів. І. Рабін заявив, що майбутнє палестинських арабів і спірної території буде вирішуватися у переговорах Ізраїля з Єгиптом та іншими арабськими державами, а не з Палестинським Визвольним Фонтом, „найгіршим ворогом Ізраїля".

ЗСА НАМАГАЮТЬСЯ НЕ ДОПУСТИТИ ДО КОНФЛІКТУ МІЖ ГРЕЦІЄЮ І ТУРЕЧЧИНОЮ. РАДА БЕЗПЕКИ ЗАЙМАЄТЬСЯ СПРАВОЮ КИПРУ

Вашингтон. — Військовий переворот на Кипрі і повалення уряду архиєпископа Макаріоса продовжує бути загрозою для миру у східній частині Середземного моря. Справу ускладнює факт, що проти себе стали Греція і Туреччина — члени Північно - Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО). Це зумовило посилену дипломатичну акцію американського уряду, який докладає всіх зусиль, щоб не допустити до збройного зудару. У цьому ЗСА мають повну підтримку з боку інших членів НАТО, які відбули в Брюсселі з цього приводу спеціяльну нараду і звернулися до Греції та Туреччини з апелем „зберегти максимальну повздержність".

Першим практичним і позитивним наслідком цих заходів була формальна заява грецького уряду, який ствердив, що він вважає переворот на Кипрі „внутрішньою справою незалежної держави", і що Греція зберігатиме засади повного невтручання у події на Кипрі. Така декларація уряду має окреме значення в обличчі закиду, що переворот на Кипрі був спричинений з грецької ініціятиви і здійснений під проводом грецьких старшин. Уряд ЗСА намагається, щоб таке ж невтральне становище зайняла Туреччина і в цій справі між ЗСА та Туреччиною ведуться розмови.

Рада Безпеки ОН розглянула справу Кипру

На вимогу голови кипрської делеґації в ОН Зенона Россідеса, який лишився вірним президентові Макаріосові, Рада Безпеки ОН розглянула на своїй надзвичайній сесії питання військового перевороту на Кипрі і вимогу кипрського амбасадора наказати припинення збройних дій на Кипрі. Ніяких конкретних рішень Рада Безпеки не винесла, ствердивши тільки, що потребуватиме більше даних, щоб зайняти якесь становище. На сесії грецький делеґат заперечив будь-яку участь Греції у кипрському перевороті, в чому на засіданні обвинувачували Грецію делеґати Туреччини та СССР.

Згідно з найновішими інформаціями, новий кипрський уряд формально повідомив Об'єднані Нації, що дотеперішній делеґат Кипру Зенон Россідес не репрезентує більше Кипру і що уряд призначить нового голову делеґації.

СССР пропонує допомогу Туреччині

Совєтський уряд зайняв виразні ворожі позиції до нового уряду на Кипрі, заявившись за поваленим урядом архиєпископа Макаріоса. Відповідно до такої політики, Москва поінформувала турецький уряд, що СССР є готовий дати Туреччині всяку потрібну допомогу „для скріплення оборони незалежности і неподільности Кипру". Совєтський амбасадор в Туреччині Василій Ґрубяков заявив з цього приводу, що „ми підтримуємо тих, які боряться з повсталими".

Макаріос врятувався і продовжуватиме боротьбу на міжнародній арені

Вістки про загибель в часі перевороту президента Кипру архиєпископа Макаріоса виявились неправдивими. Він врятувався втечею з Нікозії до вого родинного міста Пафос, а відтак до британської військової бази. У міжчасі з допомогою таємної радіостанції він апелював до населення Кипру ставити спротив військовим частинам, заповідаючи продовжування боротьби за „незалежність Кипру". Коли, однак, виявилося, що військо встановило контролю на Кипрі і новий уряд почав ефективно діяти, Макаріос вирішив покинути острів і переїхати на Мальту. Звідси він плянує виїхати до Ню Йорку і виступити в обороні своєї позиції на форумі ОН. Згідно з найновішими інформаціями, військові частини під проводом грецьких старшин зайняли місто Пафос і зламали спротив прихильників Макаріоса в деяких інших місцевостях. Одночасно новий уряд видав розпорядок до населення скласти всю зброю. Невідомо тільки покищо, яке становище займе турецька частина населення Кипру, але з дотеперішніх потягнень нового кипрського уряду можна припускати, що він вестиме таку політику, щоб не наражувати собі турецького населення, яке на Кипрі начислює понад 100.000 осіб.

Москва гостро виступила проти „ультра лівих" в Португалії

Гостра урядова криза в Португалії і резиґнації з посту прем'єр - міністра Аделіно де Пальми Карльоса і кількох міністрів його кабінету викликала негодування в Москві. За спричинені безпорядки в Португалії кремлівські керівники обвинувачують т.зв. „ультра лівих", які на їх думку „разом з фашистами влаштували бійку з поліцією на одній із вулиць Ліссабона, намагалися навіть нападати на солдатів збройних сил, провокуючи конфлікт між ними і народом". Газета „Молодь України" з 2-го липня ц.р., лишучи на цю тему коментар п.з. „Хто маніпулює ультра лівими в Португалії", намагається доказувати, що за діяльність цих „ультра лівих", які у своїй назві навіть мають слова „марксизм", „інтернаціоналізм", „комунізм", „інтереси пролетаріяту" – стоять „родини великих буржуа — власники підприємств фабрик, великих фірм і компаній". Вони ж бо, пише газета, були „спричинниками штрайків транспорту, і пекарів та були організаторами кількох інших заколотів, які спричинили кризу недавноорганізованого на демократичних принципах. Не скажеш — пише кореспондент Генріх Боровик з Лісбони — що всі ультра ліві сини або дочки великих буржуа, чи аґенти великого капіталу. Багато, хто з них, щиро бажає робити світ справедливішим. Але в тому, що через них встановлюється контакт між „вождями" ліваків і великого капіталу, — сумнівів немає".

Л. БРЕЖНЄВ ВІДВІДАЄ ПОЛЬЩУ

Москва. — Аґенство ТАСС повідомило про те, що генеральний секретар ЦК КПСС Л. Брежнєв „на запрошення Центрального комітету ПОРП (Польської Об'єднаної Робітничої Партії), Державної ради і Ради міністрів Польської Народної Республіки... відвідає Польську Народну Республіку для участі у торжествах, присвячених 30-річчю відродження Польщі". У повідомленні не подано дати заповідженої візити.

ЦК КПСС СКРИТИКУВАВ ДІЯЛЬНІСТЬ „ПАРТІЙНИХ, ДЕРЖАВНИХ І ГОСПОДАРСЬКИХ ОРГАНІВ УКРАЇНСЬКОЇ ССР"

Москва. — Газета „Правда" з 14-го липня опублікувала повідомлення про засідання ЦК КПСС, на якому розглянуто питання „Про роботу партійних, державних і господарських органів Української ССР щодо виконання постанов ЦК КПСС і Ради міністрів СССР про прискорення розвитку виробництва товарів народного споживання". Повідомлення займає у „Правді" три повні колонки друку і охоплює цілий ряд справ і проблем господарського життя в Україні. Ствердивши, що Українська ССР виконує в загальному намічені Москвою пляни і що „поширюється виробництво товарів народного споживання" та що „застосовано заходи щодо приспішеного розвитку місцевої промисловости республіки, використовування місцевої сировини, дальшого збільшування випуску виробів народних мистецьких промислів", ЦК КПСС одночасно ствержує у досить гострому тоні чималі неґативи і недоліки.

„Разом з цим ЦК КПСС відзначив, — написано у повідомленні, — що партійні, державні і господарські органи Української ССР далеко не все зробили в напрямку використання наявних в республіці резервів для значного збільшення виробництва промислових товарів широкої потреби, поліпшення їхньої якости і асортименту. Повільно ще освоюються нові потужності. Багато об'єктів легкої промисловости, що були передані в експлуатацію за останні роки, не досягнули намічених показників. З цієї причини в минулому році не додано значної кількости бавовняних тканин, шкіряного, гумового, спортивного взуття, верхнього і білизняного трикотажу. Об'єм випуску предметів народного споживання дещо відстає від завдань п'ятилітнього пляну. Недовиконаний плян щодо випуску меблів, сталевої оцинкованої і чавунної емальованої посуди, столових приборів з нержавіючої сталі, фотоапаратів, залізних і замкових виробів. ЦК КПСС вважає недопустимим, коли деякі господарські керівники і партійні організації годяться з фактами випуску товарів низької якости, застарілих конструкцій і моделів... На деяких підприємствах окремі роди продукції виготовлялись з нарушуванням вимог стандартів і технічних умов. Питома вага продукції з державним знаком якости в загальному об'ємі виробництва остається крайньо низькою".

Окремо ЦК КПСС займався питанням торгівлі в УССР, ствердивши її незадовільність і неефективність, коли йдеться про обслуговування населення. Це стосується зокрема правильного розподілу товарів, не враховування реального запотребування на дані товарі тощо.

У другій частині повідомлення говориться про застосовані з боку ЦК КПСС „заходи", щоб добитися виконання Українською ССР намічених плянів. „ЦК КПСС зобов'язав ЦК Компартії України і Раду міністрів Української ССР, керуючись постановами XXIV з'їзду партії і грудневого (1973 р.) пленуму ЦК КПСС, забезпечити дальше збільшення виробництва товарів народного споживання і піднесення їхньої якости. ЦК КПСС прийняв до відома повідомлення, що Центральний комітет Компартії України і Рада міністрів УССР розпрацювали заходи щодо досягнення рівня виробництва товарів народного споживання, передбачених п'ятилітнім пляном". На закінчення говориться про те, що ЦК КПСС „рекомендував" українським партійним, державним і господарським органам подбати про якість продукції, збільшення продуктивности праці та поліпшення торгівлі.

Полтаву „відзначено Трудовим червоним прапором"

Полтава. — Совєтська українська преса з 13 липня опублікувала повідомлення про те, що місто Полтаву „відзначено" орденом Трудового червоного прапора. У повідомленні РАТАУ сказано, що „за великі успіхи, досягнуті трудящими міста у господарському і культурному будівництві, і в зв'язку з 800-річчям заснування, Полтава нагороджена орденом Трудового червоного прапора". Цей „прапор" вручив представникам міста сам перший секретар ЦК Компартії України В. Щербицький, який одночасно вітав місто від ЦК КПСС. На урочистих зборах 12 липня були присутні „гості з РСФСР, сусідніх областей України, Народної Республіки Болгарії та Польської Народної Республіки".

Інформують про можливість арешту Шелеста

Париж. — Тижневик „Українське Слово" інформує, що з України наспіла неперевірена вістка, що з Києва десь зник син Петра Шелеста. Кияни говорять, що його арештували і є підстави припускати, що й його батько — Петро Шелест теж арештований в Москві. Петро Юхимович Шелест, бувший секретар ЦК КП України, попав у неласку за написання книжки: „Україна наша радянська", в якій він — на думку Брежнєва — забагато написав про минуле України, замало наголосив „возз'єднання" її з Росією та поширив національну гордість серед українців.

Викликаний до Москви, П. Шелест, можливо, думав згодом отримати пост голови президії Верховного Совєта, подібно як М. Підгорний, але закінчив свою партійну кар'єру вимушеним виходом „на пенсію". Теперішній перший секретар В. Щербицький, не шкодує слів, щоб ще більше обтяжити Шелеста. Партійні верходи вважають, що Петро Шелест особисто винен у тому, що появилась на світ книжка Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація". Його обвинувачують теж у персональному зацікавленні книжкою І. Дзюби — закінчує „Українське Слово" свою вістку.

КОМПЮТЕРИ ЗАМІСТЬ „ЩОТІВ"

Київ. — „Радянська Україна" з 2-го липня ц. р., подаючи спортову нотатку „Свято Атаки" про світові змагання футболу, (X футбольний чемпіонат світу) підкреслює точність передбачення вислідів гри електронно-обчислювальними машинами - компютерами, що „були ближчі до істини, ніж чимало знаних фахівців". Поступово в СССР за прикладом Америки „компюторизується" життя, але ще й сьогодні найбільш поширеним совєтським „компютером" є незаступимі „щоти", стародавній абакус.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc., 30 Montgomery St., Jersey City, N.J. 07303.
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Статті і дописи, підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Не в особі справа

В останніх днях видвигнена недавно на сторінках американської преси на підставі інформацій з Іміграційної й Натуралізаційної Служби справа здогадних нацистських воєнних злочинців знову набрала широкого розголосу, як ню-йоркський щоденник „Дейлі Нюс" почав публікувати на цю тему серію статтей Пола Меськіла. Як відомо, між названими тими здогадними „воєнними злочинцями" згадано й декілька українських імен, між ними відомого нашого громадянина, Лева Футалу з Йонкерсу.

„Свобода" вже в цій справі зайняла своє становище, надруковане в українській і англійській мовах, згадавши при цьому йонкерський щоденник „Геральд Стейтсмен", закидаючи йому, що образливо назвав Українську Повстанську Армію „фашистською армією". Цей же щоденник у виданні з 15-го липня присвятив цій справі, справі видвигнених проти Лева Футали обвинувачень, майже цілу свою редакційну сторінку, надрукувавши на цю тему ще одну велику редакційну статтю та ще три листи до редакції. В редакційній статті газета м.і. згадує „Свободу" та її англомовний „Український Тижневик", докоряючи їм, що вони несправедливо і незгідно з фактом закинули їй, що вона назвала Українську Повстанську Армію „фашистською армією". Це непорозуміння, „Свобода" не докоряла за це щоденникові „Геральд Стейтсмен", а тільки ствердила факт, що в тій газеті була надрукована стаття Овена Раклеффа, директора европейських справ Ліґи Анти-Знеславлювання Б'най Б'рит.

Із опублікованих досі матеріялів та на підставі наявних фактів до зайнятого вже в „Свободі" становища, в якому вказується на обвинувачення проти Лева Футали, як на совєтську провокацію, можна ще додати, що справа тут цілком не в особі Лева Футали і не його дискредитації, а в дискредитації в американській публічній опінії Української Повстанської Армії, яку він, як її високий старшина, в тих обвинуваченнях символізує. Подібні провокації вже були скеровані проти Української Дивізії, і тепер прийшла черга на УПА.

Цитований йонкерський „Геральд Стейтсмен" в заключенні свого коментаря цілком правильно пише, що „огидні слова можуть витворити ненависть, фанатизм і боязнь" та що „єдині слова, якими ми всі повинні користуватись, є факти".

Це відноситься в однаковій мірі і до обвинувачень, повних огидних слів, фанатизму і ненависти, не тільки без подання фактів, але і виразно всупереч фактам. Це потверджує переконання, що йдеться не про особу, а тільки про символ. І це також дає впевненість, що переможуть не огидні слова і ненависть, але факти, зглядно один основний факт, що Українська Повстанська Армія своєю героїчною боротьбою проти брунатних німецьких і червоних совєтських фашистів записала одну з найсвітліших сторінок не тільки української історії, але й історії волелюбного людства.

800-річчя Полтави

В цьому році минає 800 років від дати, під якою записано у староруському літописі назву міста „Лтаву", відому з 1430 року вже як „Полтава". Цю нагоду совєтські верховоди в Україні використали для продемонстрування „вірности" Полтави та полтавців совєтському режимові, Компартії, а в першій мірі столиці „радянської батьківщини — Москві". За цю нібито „вірність" сам перший секретар ЦК Компартії України від імени ЦК та від імени ЦК КПСС і Політбюро на урочистих зборах 12 липня „відзначив" місто Полтаву „орденом Трудового червоного прапора".

Не трапилось це випадково, що „відзначування" Полтави совєтським орденом відбулося 12 липня. Вибираючи цю дату, Москва хотіла нагадати полтавцям відому полтавську трагедію і перемогу московських військ Петра Першого над з'єднаними військами шведського короля Карла XII і гетьмана Івана Мазепи. Полтавська битва, яка закінчилась 7 липня 1709 року поблизу міста, стала початком періоду повного поневолення України Москвою, що й триває до сьогодні, не рахуючи короткого періоду 1917 - 20 років.

Очевидно, про це не було мови на „урочистих зборах" в обласному Українському музично - драматичному театрі ім. М. Гоголя, де представникам міста вручив В. Щербицький „орден Трудового червоного прапора". Перемогу Петра Першого під Полтавою відзначувано як найщасливішу подію в історії українського народу. Центром „урочистих святкувань" був крім того інший символ поневолення України — пам'ятник В. Леніну, що „височить серед червоних троянд на площі, яка носить його ім'я, у центрі Полтави", як пише одна совєтська газета.

Якщо вірити совєтським газетам українською мовою, мешканці Полтави відзначали 800-річчя свого міста „з Леніним у серці", поспішаючи „нескінченим потоком" до ленінського пам'ятника, щоб принести йому „у своїх серцях величезну любов, данину глибокої поваги до генія людства, свою безмежну відданість справі Леніна, справі партії, готовість втілити в життя великі заповіти Володимира Ілліча Леніна".

Відзначування 800-річчя міста Полтави усім своїм змістом і формою виявило у повному засягу колоніяльну залежність України від Москви.

В. Щербицький „інспектував" Полтавську область

Полтава. — Перший секретар ЦК Компартії України В. Щербицький побував 10 - 12 липня у полтавській області, де, як інформує РАТАУ, „він відвідав ряд районів і промислових підприємств, де цікавився ходом виконання виробничих плянів і соціялістичних зобов'язань, підвищенням якости продукції, умовами праці і побуту трудящих". В. Щербицького супроводив перший секретар Полтавського обкому Компартії Ф.Т. Моргун і голова облвиконкому Г.І. Пуденко. У своїх публічних виступах В. Щербицький підкреслював „необхідність тепер, коли ми йдемо назустріч 30-річчю перемоги, посилити роботу по вихованню підростаючого покоління на героїчних бойових і трудових традиціях радянського народу". В. Щербицький взяв участь у відзначуванні 800-ліття з дня заснування міста Полтави.

Я. Гайвас

НОВА СИТУАЦІЯ ВИМАГАЄ НОВИХ МЕТОД

II

Нам усім ще живі перед очима „гомеричні" бої, що їх ми пережили кілька років тому, б'ючись над темою: є в СССР зміни, чи ні? Здається, дехто хотів би „відбути нову рунду" на ту саму стару тему. В дійсності між нами, коли мова про національні, самостійницькі елементи, розходжень і не було, лише помилково поставлене питання породжувало помилкові відповіді, полеміки, сполучені нераз з різними несусвітними обвинуваченнями; бо ж хто взагалі сумнівається, що в СССР є зміни? Та ж де є життя, де є живі люди й суспільності, там ніколи життя не стоїть на місці. Саме життя — це постійна зміна. Питання в чому зовсім іншому: які зміни є? У якому напрямку вони йдуть? До поліпшення, чи до погіршення? Корисні для українського і інших поневолених народів, чи некорисні?

Сьогодні ніхто не сумнівається, що зміна від сталінізму до „відлиги", яка б та зміна не була, була корисною. Вона створила кращі можливості для вияву національних та індивідуальних прагнень і поглядів. Але дальша зміна в СССР від „відлиги" до неосталінізму, що її ми переживаємо сьогодні і яка постійно поглиблюється, є дуже некорисна. Значить, під дискусією є не факт зміни, але в якому напрямі вона веде, та як її використати, або їй протиставитися.

Характер і остаточні цілі, ідеологічна підбудова, а як комусь це слово не подобається, то життьова філософія кожної системи, зумовлюють, як далеко може хитатися маятник змін, межі його коливання. Сталінізм виріс з марксо - ленінських коренів про вічну й незмінну, на „життя і смерть" „боротьбу кляс", тобто на принципі безконечного внутрішнього взаїмновинищування серед усіх народів і суспільностей; на принципі невідхильної потреби існування комуністичної монопартії, як „зіниці ока", найкращого і нічим незаступимого інструменту в житті всіх народів. Ясно, що з тієї доктрини мусів вирости і завжди виростатиме сталінізм, чи явище того самого змісту під іншою назвою. Все інше є відхилення, що може тривати довше чи коротше, але не може бути постійне. Уникнути сталінізму можна тільки при усуненні марксо-ленінської бази. А хто передбачає такий етап у розвитку большевизму? Отже „відлига" була відхиленням від норми, яку так виразно сформулював Ленін: „крок назад — два кроки вперед". Та сама тактика, яку застосував він в обґрунтуванні НЕП-у, була повторена його учнями в іншій площині, щоб перейти кризу, вирватися з величезних внутрішніх суперечностей та з періоду слабости і прикрити хронічні н е в и лікувальні структуральні недоліки системи. Коли це осягнено, можна знову повертатися на втоптаний шлях, що й сталося.

З того черговий висновок: не зміна в комуністичній системі веде до тривалого добра, але зміна від неї, віддалювання від її основних положень. Всяка зміна в комунізмі, доки не порушені й розрушені її марксо - ленінські підстави, є маневром, тактичним „кроком назад" на незмінному шляху до тотального запанування комунізму, тобто до тривалого закріплення т о т алітарної монопартії. А зміна марксо-ленінських положень є власне зміною від комунізму, і тільки така зміна є органічною підставою для дальших змін у здоровому, корисному напрямку, при цьому, очевидно, треба вміти кожний тактичний відступ комуністичної системи, кожну „відлигу" якнайкраще використати, вони бо дають одноразові нераз дуже значні шанси.

Чи можливий в СССР рух „від комунізму"? Очевидно. В Росії завжди тривала боротьба між державою (самодержавною системою) і суспільством. Ця боротьба є й сьогодні. Власне російське суспільство й суспільства поневолених народів своїм зростаючим тиском виривають справжні концесії від режиму. Не зважаючи на поворот маятника до сталінізму, цей суспільний тиск зростатиме. Це є життєва закономірність.

На перший погляд цьому фактичному станові мала б суперечити „теорія конверґенції" Бжезінського - Сахарова (вжиття цих двох прізвищ тільки орієнтаційне, бо один з них тут, а другий там великою мірою її репрезентують). Ця теорія висуває думку, що постійне зближення й зазублення є неминуче, а потім переплетення й перетоплення капіталістичних і комуністичних елементів в якесь „кондомініюм", що і є конверґенцією. Історичний досвід проте, учить нас чому іншому: нове постає зі заперечення старого, використавши його придатні елементи. Чому тепер мало б бути інакше? Чому тепер нове мало б бути тільки продовженням і перетопленням, симбріозою старого, а не новим людським здвигом, новим кроком, новою творчістю? Невже ж людина й народи вичерпалися до такої міри, що нездібні штурмувати нові верхи, пориватися до нових здобутків, а тільки мусять задовольнятися еклектизмом, висмикуванням звідси і звідти?

Цим ми не заперечуємо запозичень, зближень і наслідувань елементів і досягнень однієї системи другою. Але ці запозичення, зближення й наслідування лежать в матеріяльно - технічній

(Закінчення на стор. 3-ій)

Василь Маркусь

НОМІНАЦІЯ ЄПИСКОПІВ: ЧЕРГОВИЙ АФРОНТ

Ще перед офіційно оголошеним повідомленням про нові єпископські номінації в Українській К а т олицькій Церкві вперто кружляли поголоски, що Рим готується „ущасливити" нас новими номінаціями. Колись в Україні, чи то й на еміґрації, важко було добитися єпископського титулу для наших епархій, чи дочерних церков на поселеннях. Рим був для нас скупим на піднесення українців до єпископської гідности. Коли вряди - годи це ставалося, то ми висловлювали вдячність, складали зобов'язуючі заяви льояльности за опіку. Можливо, тоді кожна така хіротонія нового українського єпископа означала опіку над нашою Церквою, яка була принижена й упосліджена чужою нам політичною владою та місцевими латинськими церквами. Кожна нова єпископська мітра означала тоді черговий для нас атут, ще одну позицію моральної і суспільної сили, а з-боку Риму — вияв прихильности і доброї волі в наш бік.

Не так воно сьогодні. На поселеннях поза Україною маємо тепер двадцять Владик, число, якого ніколи в історії Українська (колись Уніятська) Католицька Церква не мала. До цього приєднуються нові номінації. На черзі, як про це говориться, мають бути призначені дальші єпископи - помічники, а то й розподіл епархій в Америці і Канаді. Скоро зможемо досягти трьох десятків єпископів для нецілих д в о х мільйонів українців католиків поза Україною, враховуючи сюди і закарпатських братів в ЗСА т. зв. візантійського обряду. У цьому зв'язку можна б запитати наших „опікунів": коли для чверть мільйона українців католиків в Канаді є вже аж шість єпископів, чому досі не призначено хоч одного для такого ж числа наших вірних у Польщі на вже тридцять років опорожнену найстаршу єпископську катедру Української Церкви в Перемишлі?!

Вже саме число, а тим більше в деяких випадках якість іменованих насуває думку про інфляцію єпископських титулів у нашій Церкві.

Засіб узалежнення нашої Церкви

Реорганізація наших митрополій з уваги на віддалі, творення нових митрополій і піднесення екзархатів до ступеня епархій та призначення нових патріярших екзархів були потрібні з погляду дальшого росту й організаційного скріплення нашої Помісної Церкви та зміцнення її єдности в діяспорі. Цим турбувалися наші Владики на останніх Архиєпископських Синодах, це підносив і Б л а ж еннiший Отець Йосиф у своїх розмовах і виступах перед Апостольською Столицею.

Відомо, що вже від кількох років стояло питання про утворення двох епархій в Канаді. Але Синод чекав на визнання його прерогатив, перед чим би перевести цей плян в життя й вибрати єпископів для цих епархій. Однак Курія, замість визнати створення Архиєпископського Синоду й передати йому дотеперішні функції Східньої Конгрегації, послідовно іґнорувала сесії Синодів і їх постанови. Навпаки, певними своїми потягненнями намагалася заперечити Синоди та їх прерогативи. Зокрема ж вона заперечувала права і владу Первоієрарха, Блаженнішого Йосифа.

Так сталися сумної пам'яті номінації в Філядельфії в 1971 р., розраховані на те, щоб заперечити IV Архиєпископський Синод та Його змагання привернути Українській Церкві право вибору ієрархії. Після V Синоду прийшли дві дальші номінації — єпископа - помічника для Бразилії та Апостольського Візитатора в Західній Европі. А після VI Синоду і схвалення конституції про патріярхальний у с т р і й прийшла свіжа реакція, мовляв, ви собі ухвалюйте конституцію, а владу таки маємо ми... Від нас у Ватикані, від Східньої Конгрегації й інших куріяльних чинників залежить, скільки і хто у вас має бути єпископами, а не від вашого церковного проводу...

Що означають нові номінації?

Призначення трьох нових Владик й утворення нової епархії в Британській Колюмбії можна так інтерпретувати:

1. Розподіл північно - канадської епархії в Едмонтоні плянували едмонтонський епарх Преосвященний Ніл і Блаженніший Отець: цей плян підтримали Владики на Синоді. Східня Конгрегація тепер цей плян прийняла і сама рішила утворити нову епархію без того, щоб навіть покликатися на бажання української ієрархії. Єпископом цієї епархії призначено священика - василіянина о. д-ра Є. Химія, на якого наші Владики, як синодальна установа, згоди не давали, а навіть, як це виходить із деяких заяв, про цього кандидата не знали канадські єпископи. Бо як інакше могло було б появитися в епархіяльному тижневику „Українські Вісті" в Едмонтоні (4 липня 1974) таке багатомовне ствердження: „Дотепер ще не повідомлено, хто буде епархом в Британській Колюмбії". Значить, Владику Ніля не запитувано щодо кандидата, і він — у два дні після опублікування Ватиканом номінацій, міг щиро сказати, що його не повідомлено про це, і тому офіційно Едмонтонська

(Закінчення на стор. 3-ій)

ПРО ГОРІЛКУ, ТРАВМАТИЗМ І НЕСПОКІЙ МОЛОДІ В СССР

„На вулиці підліток" — ця проблема недавно обговорювалася широко на нараді республіканської комісії, що займається зниженням профілактики дитячого травматизму. На засіданні цієї комісії виступали представники здоров'я, народної освіти та міністерства внутрішніх справ УССР. Немало місця цій справі присвятила українська підсовєтська преса, комсомольські й інші журнали, поміщувалися також індивідуальні листи читачів в пресі. Над розв'язкою цієї справи примусили працювати також багатьох науковців, зокрема педагогів. Очевидно, не поминено тут важливого в підсовєтській дійсності чинника — міліції і органів безпеки. В газеті „Молодь України" з 4-го липня ц. р. в цій справі виступило аж три особи: полковник міліції Едуард Сологуб, педагог Макаренко і колгоспник С. Жулько.

Перший, як і належить виконавчій владі, виступив Е. Сологуб. Він ствердив, що „власті (він має на увазі також міліцію) разом з комсомольськими організаціями і вчителями провели вияснюючу роботу і цілий ряд „рейдів, чергувань на вулицях" тощо і „порушників притягнули до відповідальности". Сологуб скаржиться що в цій „благородній", як це він каже, акції не надто щиро прикладаються члени батьківських комітетів, які „ніби то співчувають молодим порушникам закону". Газета, наводячи слова педагога Макаренка, каже: „Не думайте (це до батьків), що виховуєте дитину тільки тоді, коли з нею розмовляєте... Ви виховуєте її в кожен момент вашого життя, навіть тоді, коли вас немає дома". Від себе газета додає, що „якщо немає контролі над дітьми, відсутній зв'язок з навчальним закладом, може статися, що старші й не помітять, з якого моменту син або дочка збилися з вірного шляху і потрапили під поганий вплив вулиці. Тільки спільними зусиллями школи, батьків, міліції та всієї громадськости можна досягти поліпшення дисципліни на вулицях і шляхах, отже тим самим добитися зниження травматизму".

Справу „молодечих неспокоїв, вуличних бійок, і правопорушень підлітків" найкраще і найясніше вияснює колгоспник С. Жулько, який нічого не завиває в папірчики, а пише про справу так, як насправді вона виглядає. „Я уважно перечитую матеріяли про підлітків, — пише в листі до газети Жулько, — випадки проти правопорушень, травматизму. На мою думку, часто це трапляється з вини дорослих. У нашому Городку, що на Хмельниччині, наприклад, продавці відпускають спиртні напої підліткам. Для них головне виконати плян. Дорослі теж не зупиняють підлітка - покупця, а іноді ще й запрошують до компанії. У багатьох випадках закінчується бійками, травматизмом... У цій справі останнє слово має сказати громадськість міст і сіл республіки... П о т р ібний повсюдний суворий контроль, громадський осуд випивкам, особливо в громадських місцях".

На „контроль" довго не довелось чекати. В слідуючому числі цієї ж газети вже появився заклик у рубриці: „Ти і закон", в якому кажеться: „К о м с омольські оперативні загони, міліція і дружинники повинні взяти під свій контроль станції, вокзали, платформи, супроваджувати електро - поїзди. Забезпечення громадського правопорядку справа немаловажна"!

КОСІВЩИНА І ЇЇ ЧУДОТВОРЦІ — МИСТЦІ

Київ. — В гумористичному українському журналі „Перець" за квітень ц. р. є репортаж Овсія Бруковця про гуцульське село народних мистців Косів під заголовком „Косівські Чудотворці". „У географів існує поняття — густота населення. Якби подібне поняття побутувало й у мистецтвознавців, — пише автор, — то вони офіційно встановили б, що за середньою густотою розташування мистців на кожному квадратовому кілометрі Косівщина посідає чи не перше місце в світі. У цьому порівняно невеликому прикарпатському районі працює п'ять тисяч майстрів народного мистецтва... Тут тобі й майстри з художнього різьблення по дереву та інкрустації, і з кераміки, і з вишивки, і з ткацтва, і з килимарства, і з мосяжництва, і з художньої обробки шкіри... Івано - Франківська обласна організація Спілки радянських художників налічує п'ятдесят два мистці. З них тридцять шість живуть і працюють у Косівщині..." Далі автор оповідає про різьбарів Дмитра Тонюка, Івана Балагурака та Івана Смолянця, далі не забуває він керамікарок Надію Вербівську, Павлину Цвілик та про килимарку — Марію Балагурак. У статті не бракує згадок і про „Вересень тридцять дев'ятого", про комсомольців і про „першого секретаря райкому партії Михайла Дмитровича Петрика... і другого секретаря Ярослава Васильовича Полюка", бо ж хіба їх вільно не згадати? Про мистецькі багатства Косівщини, а зокрема про село Космач, писав, як відомо, Валентин Мороз у своїй „Хроніці опору": „Ну, а сам Космач — унікально обдароване село, рідкісний спалах талановитости. Якась дивовижна концентрація талантів — дивовижна навіть для „Гуцульщини, такої щедрої на н и х! Найкращі писанки — комацькі, найкращі вишивки — космацькі, найкращі киптарі — космацькі... найкращі музики — з Бабинопілля". В. Мороз нагадав також про те, що половина населення з Гуцульщини опинилася в Сибірі...

Володимир Барагура

ВІДРОДЖЕННЯ Й ПЛЕКАННЯ КУЛЬТУРИ УКРАЇНСЬКОЇ КНИЖКИ СЕРЕД МОЛОДОГО ПОКОЛІННЯ

(Доповідь на панелі під час з'їзду Українських Видавців, Книгарів і Бібліотекарів 6-7-го липня 1974 року)

1

„... І дай нам це, Боже, хоч трішечки співу і казку і книжку, щоб жити щасливо..."

Я зацитував за Дарією Ярославською парафразований уривок старої англійської молитви, яка в коротких, простих і безпосередніх словах вміщує істоту нашого пополудневого панелю, присвяченого культові книжки. Вона ставить книжку на молитовний п'єдесталь, з якого скинено її в останніх десятиліттях загальної кризи духових і культурних вартостей.

Після двох світових воєн і безлічі дрібних збройних конфліктів, що раз-у-раз спалахують у різних країнах світу, після національних і соціяльних революцій, після буйного розквіту різних світоглядів, ідеологій, політичних концепцій, що схрещувалися, доповнялися, або поборювали й виключали себе, наступила переоцінка духових вартостей — старі вартості заперечено, витіснено й заступлено іншими, часто сумнівної якости.

Ця переоцінка вартостей заторкнула й книжку, як вицвіт духового й інтелектуального генія людини, бо ледве чи є будь-який твір людського духа й інтелекту, який не дався б висловити в книжковій формі.

Книжка — це багатобічний феномен — філософський, естетичний, економічно-утилітарний, промислово комерційний, навіть терапевтичний.

Кожна книга, бувши живим організмом, живе своїм власним буттям і хоч у принципі зовнішньо одна до одної подібні, все ж таки як немає двох ідентичних людей, так і немає двох ідентичних книжок. У кожній замкнена частина психіки й інтелекту автора, кожна викликає різні реакції в різних читачів, залежно від їх психічної й інтелектуальної структури, зацікавлень, культурного рівня, освіти, соціяльного щабля, навіть кута підходу й сприймання, залежно, хто чого в книжці шукає.

І ось цю живу істоту, цей самобутній феномен позбавляють його ролі, його місії, його покликання, його місця у духовому житті людини. Культуру народу міряють тепер кількістю зуживаного мила, якістю споживаних харчів, кількістю кіловатів електричної енергії, числом авт на шляхах і галонів пального.

Один із персонажів „Собору" Олеся Гончара Ізот Іванович каже: „Більше сала й м'яса на душу. Це звісно добре — без того не проживеш. Ну, але як стане по пуду на людську душу, як жиром її заллємо, то вже й щастя по вінця?"

„Богом став плян, плян, плян. У винагороду — тонни, мільйони тонн чавуну, сталі, сала, м'яса на душу — пише Євген Сверстюк у есеї „Собор у риштуванні". Роблять це статисти, економісти, технологи, що досліджують життьовий стандарт сьогоднішнього світу.

Забувають, що культуру міряється не грамами, чи метром, але стосується до неї інші мірила — духового порядку, що виходять далеко поза статистику чи фізичну вимірність. Цим мірилом є кількість і якість виданих і прочитаних книг. На жаль ці мірила вищого порядку зазнали невдачі. Повноцінну книжку заступають тепер скорочені видання, дитячу книжку заступають „камікси" й „клясики", що в образковій формі з мінімальним текстом - підписом знайомлять читача тільки з фабулою, темою, зовнішніми атрибутами книжки, але не дають йому змоги познайомитися з автором безпосередньо, з його філософією, ідеями, поглядами, переконаннями, засобами вислову. Вони вчать споживача читацького лінивства.

Витискають книгу й різні засоби масового порозуміння (т. зв.. „мідія") — радіо, телевізія, звукозаписні стрічки, платівки. Тепер став модний приспішений темп читання т. зв. „спідрідінг"; на спеціяльних курсах вчать як протягом найкоротшого часу проковтнути якнайбільшу кількість друкарських знаків, позбавляючи читача насолоди передумати й пережити прочитане, поєднати себе духово з написаним.

Це стосується зрештою не тільки книжки, але й інших феноменів людського генія. Ось що пише про це директор віденського хлоп'ячого хору: „7-8 літні хлопці, які зголошуються до хору, кожного року знають менше й менше про музику. Причина, це „коробкова" музика (кенн мюзік). В Австрії тепер ніхто не співає. Всі слухають платівок, звукозаписних стрічок, телевізії..., а шкільні програми в цій ділянці нічого не вчать".

Хоча тут мова про музику й вокальне мистецтво, все ж таки паралеля з друкованим словом пророчиста.

Ця духова криза й переоцінка вартостей заторкнула й нашу національну спільноту, хоча вона по суті консервативна й традиціоналістична. Через своє прив'язання до традицій й через свій консерватизм українська спільнота зазнала ще сильнішого потрясения й втратила ще більше свою рівновагу. Ця криза в книжковій ділянці тут в українській спільноті у вільному світі позначилася незорганізованим сектором видавничого діла, розпанощенням некомпетенції й графоманства, незацікавленням громади книжковою справою. Книжку зіпхано на останнє місце в життьових потребах людини. Видаток на книжку вважається зайвою витратою гроша. Як висловилася письменниця Ольга Мак, теперішня голова Об'єднання Працівників Літератури для Дітей і Молоді книжка зійшла до ролі носової хустинки, яку вживають раз, зімнуть і викинуть геть.

Продовження буде

НОМІНАЦІЯ ЄПИСКОПІВ: ЧЕРГОВИЙ АФРОНТ

(Закінчення зі стор. 2-ої)

епархія ігнорує ту номінацію.

2. Що ж до призначення о. Дмитра Грещука єпископом - помічником до Едмонтону, то „Українські Вісті" цю номінацію привітали. Правда, довідуємося, що о. Грещук був кандидатом українського єпископату саме до Ванкуверу, себто на епарха Британської Колюмбії, а не на єпископа - помічника Едмонтону.

3. Номінації о. д-р Мирослава Марусина можна було сподіватися. Її вже довший час підтримував Архиєпископ Кир Іван Бучко, і лише було питанням часу, коли це зроблять. Також відомо, що о. Марусин, тісний співробітник десь до 1970 р. Їх Блаженства і декан теологічного факультету Українського Католицького Університету, був обраний на єпископа - номіната IV Архиєпископським Синодом в 1969 р. У Ватикані спротивилися, щоби самі українці вибирали собі єпископів і тому цей перший від століть прецеденс промовчано. Один з наших Владик — сеньйорів сказав, що о. Миросланові „підломили ноги" тим, що деяка преса повідомила про цей вибір в 1969 р. („Церковний Вісник"). Іншими словами, його шанси в Конгрегації стати єпископом були через те підкопані. Це зрозумів і сам кандидат разом із своїми протекторами та відповідно пристосувався, щоб таки здобути мітру з ласки Східньої Конгрегації.

Колоніяльна практика

Римська Курія трактує нашу Церкву далі як підопічну. („Підопічний статус" в Об'єднаних Націях є становище найбільш відсталих колоній, над якими опікувалися європейські держави; сьогодні більшість підопічних територій здобули незалежність!). Для кардиналів Фірстемберга, Філіпа, Війо, архиєпископа Врінї не існують дух і постанови Другого Ватиканського Собору. Вони за всяку ціну хочуть зберегти контролю над нашою Церквою і далі вести свою політику супроти неї. Вони добре знають, що це можна найлегше осягнути іменуванням довірених собі людей на ієрархічні пости й розділюванням почестей, чим досягається залежність від себе тих провідників Церкви. Той, хто з ласки Конгрегації носить мітру, легше піддається різним пресіям і погрозам, аніж більш незалежний Владика, якого мандат і довір'я походять від своїх співбратів Владик та пастви.

Конгрегація, як опічна і колоніяльна установа римської курії, не має довір'я до тих єпископів, які себе виразно заявили за патріярхальним устроєм УКЦеркви. Їх, очевидно, про ці й інші номінації не питають. Заскочило це нове потягнення і Митрополита Вінніпегу, голову церковної провінції. А-ле, ясно, знали про це українські дорадники Конгрегації. Блаженнішого повідомлено про нові номінації пост фактум без того, щоб питати його про згоду чи хочби опінію. В той час серед людей пускаються цинічні вісті, що Блаженніший Отець знав заздалегідь про це і „з того дуже вдоволений". Усі знають реакцію Їх Блаженства на попередні номінації, щоб повірити в такі інтерпретації емісарів Ватикану.

Згублі наслідки

Ми назвали цей новий крок Ватикану афронтом. Так, він є афронтом для Голови нашої Церкви, Блаженнішого Йосифа, для його Синоду і для всього єпископату, а зокрема української католицької ієрархії в Канаді. Це афронт усьому священству, і це, врешті, афронт для всього українського католицького загалу, з глибоких переконань і прагнень якого хтось собі грубо кпить. Ясно, це удар і по нашій Мовчазній Церкві, яка ніяк не заслуговує собі на таке „відзначення" й „опіку". Така політика супроти однієї із східніх помісних Церков підважує й авторитет Вселенської Церкви та її збірний соборний голос. Чи справді Соборовий декрет про Східні Церкви став лише шматком зайвого паперу?! Сама ідея екуменізму лише потерпить, а не виграє від таких практик, бо ж ні для кого із східніх християн не може бути притягальною така підопікунча роля в Католицькій Церкві!

Наші Владики, священство, а особливо миряни, усі ми є черговий раз діткнені глибоко і болюче. Можливо, що проти цих актів буде й перечулена реакція докраю зранених сердець. Та не це найважливіше. Таку реакцію ані не підказуємо, ані не збираємося її спинювати.

Нам сьогодні більше, як колинебудь, потрібна ясна, принципова і виразна оборона наших істотних прав і самої основи нашого існування як церковної і національної спільноти. Потрібно рішуче довести в Римі кому треба, що поступування куріяльних чинників противляться устроєві нашої Церкви, надважують все те, з чим прийшли до унії і що було врочисто визнано, а що було повторено на останньому Соборі і що обіцяно респектувати в ім'я екуменічних взаємин. Треба довести до відома в Римі і нашому єпископатові, що ці кроки Ватикану шкідливі, небезпечні та деморалізуючі для нашого загалу. Що вони загрожують нашій церковній єдності. Що з ними не можемо погодитися та перед світом, рідним народом, нині так безмежно терплячим, як і перед історією складаємо свій рішучий протест.

Гіршим, як демонстрації й вигуки „негідний!" для хіротонізованих номінатів був би факт, коли б вони не були прийнятими значною частиною своїх вірних і священиків за своїх архипастирів, коли між цими єпископами і вірними постала б прірва, не було співпраці, а то й зродилося б відчуження. До такого стану могло б легко дійти, бо вже познаки цього на обрії в деяких епархіях. Хто з цього виграє?! Божа справа, добро Вселенської й Української Церкви?

Ні! Це тільки вдарить по наших християнських чеснотах взагалі, по ідеї церковної єдності, по нашій українській громаді у вільному світі. Це глибоко відчує і наш нарід на батьківщині. Це у вислідї може лише ослабити нас як релігійну спільноту. А тішитися цьому буде тільки той третій, якому сьогодні найбільше понутру саме така політика Ватикану супроти нашої Церкви. Тому Кавеант патрес в Римі і ті, що з ними, поза Римом!

Василь Маркусь

Весілля челістки Зої Полевської

У катедрі св. Володимира в Ню Йорку, в неділю 23 квітня ц. р. відбувся шлюб української знаної челістки Зої Полевської з відомим російським письменником Анатолієм Даровим.

Зоя Полевська є донькою проф. д-ра музикології Миколи Полевського, відомого педагога-піяніста, кол. концертанта Школи Тонєєва і Рахманінова в Москві, кол. професора Московської, Харківської й Віденської Консерваторій а також Українського Музичного Інституту в Ню Йорку, кол. члена Українського Державного Тріо в УССР і проф. Людмили Тимошенко-Полевської знаменитої челістики — віртуозки, лавреатки Московської Консерваторії, кол. учениці проф. А. А. Брандукова, (якому присвятили багато творів Чайковський, Рахманінов і інш.), кол. професорки Харківської Консерваторії, членкині — організатора Українського Державного Квартету ім. Леонтовича, членкині Українського Державного Тріо, а тепер професорки Українського Музичного Інституту в Ню Йорку.

Ще перед одруженням Зоя Полевська виступала солісткою з симфонічними оркестрами Ля Скаля — Міляно, Віденської Фільгармонії, Радіо Італіяно з Л. Стоковським і інших містах Европи, ЗСА і Канади. У Ню Йорку З. Полевська давала концерти в Карнегі Гол і Тавн Гол. Постійним акомпаніятором З. П. був її батько. Знаний диригент Л. Стоковський про гру З. Полевської висловився: „Я потрясений чистотою і витонченістю її гри. У неї чудова техніка і вона грає з вогнем і ентузіязмом".

Чоловік Зої талановитий письменник Анатолій Даров, здобув розголос, коли написав повість п. н. „Вльокада". Відомий американський письменник Роберт Рейн, вважає „Вльокаду" за одну з трьох-чотирьох найліпших повістей в світі про Другу світову війну. Цю повість перекладено на французьку мову й до сьогодні повість витримала сім видань. Тепер цю повість приготовляється до друку англійською мовою. Крім того А. Даров — автор ще й таких повістей: „На захід іти не легко", „Берег немає людини", „Головне кохання" та інші.

Дружбами були князь Нікіта Романов і інж. Володимир Шостак, а дружками — студентки Ірина Зеленська і Елена Туркало, посажним батьком інж. Юрій Зеленський і почесно дамою Марина Зеленська.

У церкві і на прийнятті були: мати молодої, американський письменник Робер Пайн, директор „Інтернешенал Літерари Ейдженсі", Берта Клавснер, князь Нікіта Романов, отець митрат Іван Данилевич із дружиною, композитор Антін Рудницький, оперова співачка Марія Сокіл-Рудницька. Євфросинія Силенко, полковник Лютий-Лютенко з дружиною і сином, оперова співачка Клавдія Таранова, проф. музики Євген Крахно, директор Українського Музичного Інституту проф. Маланія Байлова, мистець і колекціонер мистецьких образів Юліян Говсепіян з дружиною, Льорд Банті Лоренс і його дружина перська принцеса Ліліан, президент „Ленґвидж Гілд" Теодор Ніканов, інж. Віра Дорожинська, телевізійний директор Вілліям Мейєр, інж. Юрій Зеленський з дружиною і дочкою, інж. Володимир Шостак, інж. Роман Галібей з дружиною і дочкою, інж. Кость Церкевич з дружиною, Артеміда Мареш, Марія Левицька з родиною, докторова Марія Чвартацька, директор компютерської компанії Дж. П. Папоусек з дружиною, проф. Степан Максимяк з дружиною та інші.

Настоятель катедри св. Володимира, митрат Іван Данилевич урочисто провів обряд вінчання, а хором диригував проф. В. Завітневич. Після вінчання відбулось святочне прийняття в ресторані „Мама Леоні". Під час прийняття й обіду грала оркестра Богдана Гірняка.

Кость Церкевич

З'їзд ТУУА

В днях 15-го і 16-го червня 1974 р. Товариство Українських Учителів Америки відбуло свій другий річний з'їзд на Союзівці. З'їздом проводив теперішній голова мґр Юрій Яцикевич.

В першому дні нарад мґр Юрій Дуровець, голова Українських Учителів Канади, поділився своїми враженнями із подорожі по Україні та участи в минулорічних курсах української мови на Київському університеті.

З другою цікавою доповіддю виступив д-р Рас Ейбранс, директор Стейтового університету в Ню Палц. Д-р Ейбранс цікаво й ілюстративно впровадив слухачів в проблеми порозуміванння. Після обох виступів вив'язалася жива і цікава дискусія, яка пізніше перейшла до внутрішніх справ Товариства і закінчилася щойно на слідуючий день в неділю.

З важливіших постанов варта згадати заходи над організацією учительської наукової конференції, видавання бюлетеню і підготовлення програми для стейтових іспитів Ню Йорку (Риджентс Екземс).

Вечером в суботу відбулася розвагова частина з'їзду під проводом мґр Ф. Старуха та з участю панства Оседчуків, що забавляли слухачів грою на гавайській ґітарі.

Товариство на порозі свого другого року існування об'єднує 125 членів переважно учителів нижчих і середніх публічних шкіл.

Люба Галібей

Денверська група УВАН

У біжучому році сповняється двадцятиліття (1954-1974) заснування і діяльности Денверської Групи УВАН з ЗСА. В зв'язку з цим, для відзначення цього ювілею, заплановані відповідні конференції. Черговою була конференція Денверської Групи УВАН ч. 86, в Салт Лейк Сити, Юта. Вона відбулась дня 22-го червня ц. р., за головства проф. д-р Василя Гвоздецького, керівника Групи, в одному з будинків Стейтового університету Юти.

На початку засідання зборі вшанували, вставанням і однохвилинною мовчанкою, пам'ять членів, учасників і прихильників УВАН, померлих в між часі від останнього засідання Групи 18-го серпня 1973 р.: Ол. Рішая, Олени Майгутяко в о ї, проф. д-р Ос. Галецького, проф. Юл. Каменецького, проф. д-р П. Ковалева, проф. д-р Іллі Витановича, проф. д-ра С. Ізр. Гольдельмана, Нат. Савченкової, д-р Костя Панківського, проф. д-ра Рост. Єдинака, д-ра В. Олеснїцького, проф. д-ра М. Міщенка й Ф. Бражника.

На порядку денному було шість доповідей чотирьох членів Групи і двох доповідачів — гостей.

Першим доповідав проф. Ф. Украдига, біохемік, фізіолог, про „Результати його багаторічних дослідів по вивченню функції нирок у людини і тварин. Свою доповідь доповідач ілюстрував численними відбитками з його розвідок, що публікувалися на сторінках „Наукових Записок УТГІ" в Мюнхені та окремою спеціяльною, монографією на цю тему, того ж видавництва.

Другим доповідав проф д-р Орест Симко, фізик, про „Фізику низьких температур". Доповідач з'ясував істоту проблеми, її теоретичне й практичне значення та свої дослідчі зусилля у цій царині.

Третім забрав слово інж. Іван Громик, вчений агроном, селекціонер, реферуючи свої „Спогади про експедицію, разом з академіком Н. І. Вавиловим, до Зах. України у 1940-му році", в цілях вивчення сортових ресурсів країни та її зернових і бобових культур. Розповідь Ів. Громика доповнювала світлина академіка. Розвідка Ів. Громика призначена для друку в „Наукових Записках УТГІ" в Мюнхені.

Четвертим доповідав проф. д-р Б. Чопик, мовознавець, публіцист, про „Сьогоднішню ситуацію в Україні на підставі советської преси за останні п'ять років. Він повідомив, що 22-го квітня ц. р. доповідав про це в Ел-Пазо, в Тексасі, американським слухачам. Цей матеріял буде опублікований на сторінках англомовного „Українського Квартальника" в Ню Йорку. Тому В. Чопик поділився з присутніми тільки декількома цікавими спостереженнями і фактами з перебігу русифікаційного процесу в Україні, роблючи з деяких його проявів глибоку й значущу статистично соціологічну аналізу.

П'ятим, з черги, доповідачем був проф. д-р Гвоздецький, голова Денверської Групи УВАН, реферуючи — „Дещо з мого щоденника (хутір Хрещатик-м. Київ), 1926-1928 рр.". То був фрагмент з його частково уцілілих споминів за час т. зв. „Української Весни", про його дитинство, юність, тодішній рух селянської молоді до науки, свої студентські роки в Інституті С. Господарства й перебування в Києві. Зі споминів В. Гвоздецького доховався тільки один зошит. Доповідач має на увазі опублікувати цей мемуаристичний матеріял, ілюструючи його тодішніми світлинами.

Останнім доповідав проф. інж. Лев Биковський, секретар Денв. Групи УВАН, на тему — „20 літ науково-організаційних зусиль на Заході ЗСА". Мова йшла про заснування й діяльність Денверської Групи УВАН за час від 1954 до 1974-го рр. включно. В доповіді ювілейного характеру, Л. Биковський пробував підсумувати й утривалити дотеперішні досягнення Групи та з'ясувати вигляди на майбутнє.

В кінцевій, інформаційно-організаційній частині засідання заповіджено дальші конференції Денв. Групи УВАН з ювілейними доповідями, опублікування відповідних інформаційно-підсумкових причинків в пресі та видання ілюстрованої брошури про двадцятилітню діяльність Групи.

З вищеописаного видно, що виголошені доповіді були висловом заінтересовань доповідачів. Вони торкнулись питань суспільного, стислого, прикладного, історичного (мемуаристичного) та науково-організаційного характеру, реферуючи свої зусилля й осяги у цих царинах.

У цій цікавій, цінній та різноманітного характеру конференції, зміст якої не лишиться тільки в стінах авдиторії, а згодом переважно буде опублікований, взяло участь 13 учасників, членів Групи й гостей, з них 7 забирали слово в обговоренні доповідей.

Після закінчення засідання присутні відвідали ще й Фізичний Департамент університету Юти. Тут оглядали передусім унікольну Лябораторію проф. д-ра Ор. Симка, в якій він, завдяки значній фінансовій допомозі з боку університету, успішно провадить свої досліди в царині фізики низьких температур.

Лев Биковський

НОВА СИТУАЦІЯ ВИМАГАЄ НОВИХ МЕТОД

(Закінчення зі стор. 2-ої)

ній площині, в технології, методі виробництва; часом в економії. Та це не суттєве. Суттєвим і фундаментальним є людські стосунки. При цій нагоді треба підкреслити, що революція це не зміна в методах і засобах продукції, це зміна в людських стосунках, у відносинах між людьми і відносинах між народами. Саме в цьому, в розумінні відносин між націями, в ролі, завданнях, правах соціяльних груп, в поглядах на людину, її права, потреби, в оцінці духової творчости і духових вартостей про конвергенцію й мови бути не може. Це різні світи, що обертаються по різних орбітах, які ані не перетинаються, ані не зближаються. Коли большевики д е к лярують про „достоїнство" людини, то яке може бути достоїнство при диктатурі монопартії, при догматизмі й непорушності соцреалізму, при повній контролі партією і її державною системою суспільства, одиниці і їх життя?

Спершу поволі, а тепер щораз швидше й глибше, проявляє себе течія нового. Нею є націоналізм. Він вийшов на передове місце не лише як переможне протиставлення старому, як органічне й повне заперечення марксо - ленінізму, але як носій зовсім нових вартостей, на яких вже будується сьогодення та виростає завтра.

Сучасний націоналізм є не тільки універсальним рухом, але він є єдиний універсальний. Він ставить умовою однакові права за всіма без вийнятку народами, забезпечуючи за кожним повне і ніким під ніяким оглядом незаперечне право на державне життя, чим створює підстави зовсім нового міжнародного ладу, з другого боку він вимагає однакових прав для всіх суспільних верств, для всіх одиниць. Ні шкіра, ні кляса, ні віра, ні погляд не виключають нікого з національної спільноти, чи з суспільної ролі і відповідальности. Він таким чином приходить на зміну імперіялізмові Заходу, який, програвши військові битви, намагається зберегти рештки своїх імперіяльних впливів в політиці, економіці, культурі, — впливи, наслідування, запозичення без експлуатації завжди були й будуть і їх творча роля незаперечна,—і російському імперіялізмові, що, озброєний марксо - ленінською лжетеорією, намагається не лише зберегти себе, але й поширитися.

Потужному універсальному рухові націоналізмів не в силі протистояти і комунізм, який донедавна славився своєю „здібністю дати відповіді на всі питання". Червона Москва намагається і теоретично і практично національно - визвольну фазу націоналізмів використати і включити в свою схему. Мовляв, після визволення всіх народів, — очевидно, тільки не тих, які поневолені в СССР, — неминуче прийде доба виникання комуністичної загальної системи. Тим часом ми бачимо зовсім інший рух. Після побудови національних держав наступає фаза внутрішньої розбудови нації в напрямі якнайширшого виявлення її властивостей і здібностей, її прагнень, а не фаза уніформованої, на один зразок наставленої, комуністичної структури.

Б-ВО КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УД УНА — СТАНИЦЯ НЮ ЙОРК

повідомляє Родини Вояків Першої Української Дивізії, які впали в боях під Бродами, що заходом Станиць та ласкавої співучасти оо. Парохів

ЗАУПОКІЙНІ ПАНАХИДИ

ЗА ПОЛЯГЛИХ НАШИХ ПОБРАТИМІВ

В 30-РІЧНИЦЮ

будуть відправлені

в неділю, 21-го липня 1974 року

в ЦЕРКВАХ:

СВ. ЮРА в НЮ ЙОРКУ, по Службі Божій, о год. 1-ій дня;
СВ. ВОЛОДИМИРА, ҐЛЕН СПЕЙ — Оселя „ВЕРХОВИНА";
на СОЮЗІВЦІ — Оселя УНСоюзу в КЕРГОНКСОНІ, Н. Й.;
на ОСЕЛІ СУМА — ЕЛЕНВІЛ, Н. Й.
і на ОСЕЛІ ПЛАСТУ в ІСТ ЧЕТАМ, Н. Й.

та 28-го липня 1974 року

в Церкві СВ. І. ХРЕСТИТЕЛЯ в ГАНТЕРІ, Н. Й.

Все Українське Громадянство проситься взяти участь в Панахидах і вшанувати пам'ять Поляглих.

УПРАВА СТАНИЦІ

Українська Католицька Парафія

св. Володимира й Ольги в Чикаґо, Ілл.

повідомляє про своє перше в новому Соборі

ХРАМОВЕ СВЯТО

яке відбудеться

в неділю, 28-го липня 1974 р. в приміщеннях Собору

з такою програмою:

В навечеря Празника, о год. 7-ій — ВЕЛИКА ВЕЧІРНЯ з ЛІТІЄЮ.
В день Празника — СЛУЖБИ БОЖІ о год. 7:30 і 9-та ранку.
Год. 10-та — СОБОРНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ з благословенням ПАНІКАНДИЛ, ІКОН та НОВИХ ЛАВОК у ХРАМІ.
По Святій Літургії — ВЕЛИКЕ ВОДОСВЯТТЯ.
Год. 12:30 — ПРАЗНИЧНИЙ ОБІД в авдиторії Собору.

Запрошуємо до участи наших Парафіян, Прихожан, Приятелів та Гостей з інших Парафій і Осередків.

ОТЦІ ДУШПАСТИРІ і ПАРАФІЯЛЬНА РАДА Собору св. Володимира й Ольги

Дня 21-го липня 1974 року

В СОРОКОВИЙ ДЕНЬ СМЕРТИ

Крилошанина

о. ЮРІЯ МЕНЦІНСЬКОГО

буде відправлена

ПАНАХИДА

на Пластовій Оселі в Іст Четам, Н. Й.

Просимо Батьків і Пластову Молодь вшанувати пам'ять довголітнього Капеляна Оселі численною участю.

УПРАВА ОСЕЛІ

В суботу, дня 13-го липня 1974 року, після жалібних сходин в пошану

сл. п. проф. Павла Сиротюка

що відбулися в Народному Домі в Ню Йорку безпосередньо перед вечірньою Службою Божою і Панахидою за душу Покійного УСС-а, склали:

а) на „ЧЕРВОНУ КАЛИНУ":	
Проф. Михайло ЧОРНОДОЛЬСЬКИЙ	$10.00
Проф. Дарія ВИТАНОВИЧ	10.00
Проф. д-р Василь СТЕЦЮК	10.00
Пані Анна НИКИФОРЯКОВА	10.00
П-во інж. Р. і Л. РАКОВСЬКІ	10.00
Пані Віра ДАНЕЦЬ	5.00
б) на „УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ":	
П-во інж. О. і О. ОХРИМОВИЧІ	10.00

СТАНИЦІ БРАТСТВА КОЛ. ВОЯКІВ 1-ої УКРАЇНСЬКОЇ ДИВІЗІЇ УНА в ФІЛЯДЕЛЬФІЇ і ЛІҐАЙТОНІ

повідомляють, що в

30-ту РІЧНИЦЮ БОЮ ПІД БРОДАМИ

буде віслужена

СЛУЖБА БОЖА

В НАМІРЕННІ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ

ТА ПАНАХИДА

ЗА УПАВШИХ В БОЮ ВОЯКІВ

на оселі ім. Ольжича в Ліґайтоні, в неділю, 21 липня 1974 р.

о год. 11-ій ранку

По полудні, в ЗАЛІ ОСЕЛІ відбудеться

СПІЛЬНИЙ ОБІД

ДЛЯ ДИВІЗІЙНИКІВ і ГОСТЕЙ З ПРОГРАМОЮ

До участи запрошуємо Українських Вояків та все Громадянство.

УПРАВА СТАНИЦЬ

Ділимося сумною вісткою зі Сумівською Родиною та Українським Громадянством, що в неділю, 15-го липня 1974 р. згинув трагічно наш Член

бл. п.

МИРОН БУРІЙ

Юнак СУМА, на 15-му році життя.

ПОХОРОН — в четвер, 17-го липня 1974 р. о год. 9-ій ранку в церкві св. Покрови в Парма, Огайо.

ВІЧНА ЙОМУ ПАМ'ЯТЬ!

Опечаленій Родині Покійного щирі співчуття складає

УПРАВА і БУЛАВА ОСЕРЕДКУ СУМА ім. Т. ШЕВЧЕНКА в ПАРМА, Огайо

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

СОФІЯ ЯСІНСЬКА — членка УНС Відд. 338 Б-ва св. апп. Петра і Павла в Монессен, Па., померла 17 червня 1974 р. на 83 р. ж. Нар. в Монессен, Па., і стала членкою УНС в 1919 р. Полишила в смутку 3 доньки, 3 синів, 13 внуків і 18 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Грендвю, Монессен, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Н. Кух, секр.

КІНДРАТ БІЛИК, член УНС Відд. 383 Б-ва св. апп. Петра і Павла в Бриджпорт, Па. помер 1-го червня 1974 р. на 88 р. ж. Нар. в с. Остап'я, пов. Скалат і став членом УНС в 1928 р. Полишив у смутку 2 дочки: Марію і Павлину, 8 внуків, 9 правнуків, сестру. Похорон відбувся 5 червня ц. р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Кінг оф Пруссія, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

О. Хома, секр.

АННА СТОЙНИ, членка УНС Відд. 242 Б-ва св. апп. Петра і Павла в Фреквілл, Па., померла 10 червня 1974 р. на 76 р. ж. Нар. в Мейсфілд, Па., і стала членкою УНСоюзу 1940 р. Полишила в смутку сина Павла. Похорон відбувся 10 червня ц. р. в Гаррісбургу, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Н. Чабан, секр.

ІВАН КАЧМАР, член УНСоюзу Відд. 458 Т-ва ім. С. Петлюри в Гамільтоні, Онт., Канада, помер 12-го червня 1974 р. на 52 р. ж. Нар. в с. Купичв, пов. Жовква і став членом УНС 1955 р. Полишив у смутку дружину Олену, дочку Анну і родину. Похорон відбувся 14 червня ц. р. на цвинтарі Голи Селулчер в Гамілтоні, Онт., Канада.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ЕВГЕН ІВАНЧУК, член УНС Відд. 275 Т-ва Дарахівщина в Джерзі Сиnі, Н. Дж., помер 5 липня 1974 р. на 60 р. ж. Став членом УНС в 1954 р. Полишив у смутку дружину Гелену, сина Роберта. Похорон відбувся 8 липня ц. р. на цвинтарі Голи Крос в Джерзі Сиnі, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Секретар

ВІРА ДОБОШ, членка УНСоюзу Відд. 120 Б-ва св. Миколая в Аріквіппа, Па., померла 27 червня 1974 р. на 57 р. ж. Нар. в Аліквіппа, Па. і стала членкою УНС 1961 р. Полишила в смутку мужа Лаврентія, сина Лаврентія мол., 2 доньки: Мелянію і Моніку. Похорон відбувся 1 липня ц. р. на цвинтарі св. апп. Петра і Павла в Амбрідж, Па.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

КАТЕРИНА МАГМЕТ, членка УНС 211 Відд. Б-ва св. Михаїла в Стетин Айленд, Н. Й., померла 18-го травня 1974 р. на 64 р. ж. Стала членкою УНС в 1954 р. Полишила в смутку сина Михайла, внуків і родину. Похорон відбувся 21-го травня ц. р. на цвинтарі св. Марії в Стетин Айленд, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Секретар

МИХАЙЛО ГУРАЛЬ, член УНС Відд. 109 Б-ва св. Михаїла в Бентлейвіл, Па., помер 27 червня 1974 р. на 86 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1914 р. Полишив у смутку дружину, 5 дітей: Стеллу, Джой, Гелен, Анну і Івана, 7 внуків і 4 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі в Белевіл, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

В. Звірек, секр.

АНТОНІНА НИКОЛОФФ-МИКОЛІВ, членка УНС Відд. 39 Укр. Січ в Сиракюзах, Н. Й., померла 27 червня 1974 р. на 85 р. ж. Нар. в с. Котузів, Україна і стала членкою УНС 1923 р. Полишила у смутку сина Евстахія та родину. Похорон відбувся 29 червня ц. р. на цвинтарі св. Михаїла в Сиракюзах, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

Управа

ДМИТРО ВАСІК, член УНС Відд. 379 Б-ва св. Юрія в Чікаґо, Ілл., помер 25 червня 1974 р. на 51 р. ж. Нар. в с. Букава, пов. Самбір і став членом УНС в 1955 р. Полишив у смутку дружину Анну, сина Михайла, доньку Марію, внучку. Похорон відбувся 29 червня ц. р. на цвинтарі св. Миколая в Лейден Тавншіп, Ілл.

Вічна Йому Пам'ять!

М. Семків, секр.

ТЕОДОР СОСНИЦЬКИЙ — член УНС Відд. 219 Т-ва ім. М. Грушевського в Нюарку, Н. Дж., помер 6 червня 1974 р. на 77 р. ж. Став членом УНС в 1934 р. Полишив у смутку дружину Марію, сина Волтера, дочку Ольгу та 6 правнуків. Похорон відбувся 10 червня 1974 р. в Нюарку, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!

Марія Юров, секр.

МИХАЙЛО ТЕРЛЕЦЬКИЙ — член УНС Відд. 230 Б-ва св. Ів. Хрестителя в Янґставні, Огайо, помер 13-го червня 1974 р. на 78 р. ж. Нар. в м. Старім Самборі, Україна і став членом УНС 1949 р. Полишив у смутку дружину Марію, 2 синів і 2 дочки. Похорон відбувся 15 червня ц. р. на цвинтарі Кальварія в Янґставні, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

П. Лещак, секр.

КАТЕРИНА МАСЛІЙ, членка УНС Відд. 306 Т-ва ім. Ів. Франка в Лінден, Н. Дж., померла 6 червня 1974 р. на 80 р. ж. Нар. в с. Кисело, пов. Бібрка і стала членкою УНС в 1941 р. Полишила в смутку 4 дочки: Стефанію, Анну, Марію, Гелену, сина Івана, 12 внуків і 6 правнуків. Похорон відбувся на цвинтарі Розедейл в Лінден, Н. Дж.

Вічна Їй Пам'ять!

Анна Зуйко, секр.

ОЛЬГА РАСМУНЗЕН, членка УНС Відд. 8 Т-ва Подільська Січ в Йонкерсі, Н. Й., померла 25 червня 1974 р. на 59 р. ж. Стала членкою УНС 1933 р. Полишила в смутку маму і дочку Елізу. Похорон відбувся 18 червня ц. р. на цвинтарі св. Йосафата в Йонкерсі, Н. Й.

Вічна Їй Пам'ять!

В. Мандзій, секр.

МИХАЙЛО ТЕРПКО мол. — член УНС Відд. 41 Б-ва св. Миколая в Джанете, Па., помер 8 червня 1974 р. на 67 р. ж. Нар. в Джанете, Па. і став членом УНС в 1941 р. Полишив у смутку дружину Марію та 4 дітей. Похорон відбувся 11-го червня ц. р. на цвинтарі св. Миколая в Джанете, Па.

Вічна Йому Пам'ять!

Д. Степанівк, секр.

МИКОЛА СИКУТА, член УНСоюзу Відд. 50 в Лорейн, Огайо, помер 18 травня 1974 р. на 76 р. ж. Став членом УНСоюзу в 1936 р. Полишив у смутку дружину Розалію, 2 синів, дочку 13 внуків і 18 правнуків. Похорон відбувся 21 травня ц. р. на цвинтарі Рідж Гілл Меморіял Парк в Лорейн, Огайо.

Вічна Йому Пам'ять!

Людмила Кичун, секр.

ЦІНИ ОГОЛОШЕНЬ В ЩОДЕННИКУ „СВОБОДА"

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ

за культурні імпрези (академії, посмертні згадки, розшуки, подяки) ———— $2.00

1 ІНЧ ЧЕРЕЗ ОДНУ ШПАЛЬТУ

за приватні концерти, бизнесові оголошення (забави, фестини, пікніки, бенкети, банки, продаж домів і т. д.) ———— $3.00

ОГОЛОШЕННЯ ЧЕРЕЗ 8 ШПАЛЬТ (ціла сторінка) по ———— $3.00

за інч за кожного рода оголошення.

ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на одну шпальту ———— $6.75
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на дві шпальти ———— $8.50
ВИГОТОВЛЕННЯ КЛІШЕ на три шпальти ———— 10.00

ОГОЛОШЕННЯ НА ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО (2 ДНІ ПЕРЕД ПОЯВОЮ) ПРИЙМАЄТЬСЯ ТІЛЬКИ ДО 12-ої ГОДИНИ ДНЯ.

ПОВІДОМЛЯЄТЬСЯ всі організації, установи і поодинокі особи, які довгують за оголошення, що адміністрація буде змушена відкинути чергове оголошення, доки не будуть вирівняні попередні рахунки.

Вступайте в члени УНСоюзу!

Аплікація на прийняття

— на —

КУРСИ УКРАЇНОЗНАВСТВА

УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ

на СОЮЗІВЦІ

КЕРГОНКСОН, Н. Й.

від 4-го до 24-го СЕРПНЯ 1974 року

Ім'я і прізвище: ....

Адреса: ....

Вік: .... Член УНС, Відділ: ....

Знання української мови:

СЛАБО ☐ ЗАДОВІЛЬНО ☐ ДОБРЕ ☐

Залучую на рахунок оплати $ ....

(Повна оплата курсів — $150.00. Половину належности треба вплатити із аплікацією).

Аплікації висилати на адресу:

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION ESTATE
Kerhonkson, N.Y. 12446 Tel.: (914) 626-5641

Збори Відділів СУА Нової Англії

Ню Гейвен, Конн. — У неділю 23-го травня, тут у залі школи св. Михаїла, відбулися Ширші Сходини Відділів Союзу Українок стейтів Нової Англії. Прибули репрезентантки п'ятьох із сімох відділів округи, а також вільні члени. Сходини відкрила голова Окружної Ради, Я. Яхницька, а проводила ними Л. Фіцалович, заступниця голови. Головним промовцем була Х. Навроцька, представниця Головної Управи.

Окрім організаційних справ Окружної Ради, Х. Навроцька з'ясовувала справу купівлі дому СУА, де мав би приміщуватися Музей Народної Творчости. Дім цей, що знаходиться на 2-ій евеню в Ню Йорку, плянує закупити СУА спільно з УККА. Як вислід обговорення цієї важливої справи, під час сходин передано Х. Навроцькій 444.00 дол. готівкою та декляраціями на цеголки на фонд купівлі згаданого дому.

Продискутовано також справи Конвенції та 50-ліття СУА, котрі мають відбутися осінню цього року.

Мистецька референтка Окружної Ради, С. Горбата звітувала про дві виставки народного мистецтва, котрі відбулися заходами Окружної Ради. Виставка у бібліотеці міста Валінгфорту тривала від 20-го квітня до 4-го травня і стрінулася із великим зацікавленням і успіхом. Друга виставка була однодневна, 25-го квітня у Соудерн Кеннектикат, Стейт коледжу.

Культурно - освітня референтка, М. Гижа з'ясувала справу новоствореного на терені Ню Гейвену „Етнік груп", що має фінансово довивчати свою культуру.

Під час сходин була вечеря, яку приготовили пані льокальних відділів, а головно господарські референтки М. Рудницька та М. Кульчицька. Присутнім на вечері був місцевий парох, о. Мирослав Мицишин.

Повідомлення Адміністрації

З уваги на те, що в днях від 29-го ЛИПНЯ до 10-го СЕРПНЯ „Свобода" НЕ БУДЕ ПОЯВЛЯТИСЯ — проситься всіх, хто мав би на цей час якісь оголошення, надіслати їх до публікації ПЕРЕД ТІЄЮ ДВОТИЖНЕВОЮ ПЕРЕРВОЮ.

РОЗШУК

ІВАН МАРЧУК МИРОНІВ

виїхав до Америки 1914 р., с. Косенів, Новоград - Волинського р-ну, Житомирської обл. Пошукує родина. Прошу зголоситись до:
M. WAPOWSKY
Box 530
Sicklerville, N.J. 08081

ПОШУКУЄТЬСЯ АНДРОНА СИМОНЧУКА — художник —

Виїхав з України 1944 р. і деякий час жив у Львові. Хто знав би про нього або він сам, прошу писати до:
Alexander Firsow
418 E. Capitol Street
Washington, D.C. 20003

7151. ТАРЗАН. ПАТРУЛЯ ЗБЛИЖАЄТЬСЯ

Джозефе! Ти залишися тут... Якщо діти повернуться, то повідоми нас!

Так є!

Ой, пане Крисп, віднайдіть їх!

Скоро настане світанок... Тоді, Тарзане, зможемо шукати за слідами, які нам доможуть віднайти їх...

Тим часом, Петре, дай Боже, щоб вони були живі та здорові!..

Як довго вони ще будуть живі та здорові є чистим здогадом, бо...

Джад!.. Слухай!.. Чути тупіт кінських копит!.. Знову зближаються до нас!

Подбайте, щоб ці шибеники були тихо!.. Знаєте, що з ними зробити, якщо вони попробують щось підозрілого!